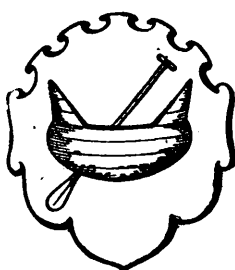

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja
Pl. Wolności 14, parter, tel. 128-00.
Administ. czynna od g. 9—12 w p.
Redakcja od godz. 2—3 po poł.

Ceny ogłoszeń: Zwyczajne: 1 kolumna — zł. 100.—; 1/2 kolumny — zł. 50.—; 1/4 kol. — zł. 25.—; 3/8 kol. — zł. 15.—. Drobne po 10 gr. za 1 wyraz najmniejsze ogłoszenie zł. 1.—

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.—

Cena egzemplarza zł. 0.30

Nr. 32 (565)

Łódź, dnia 12 sierpnia 1930 r.

Rok XII

Treść numeru: Sanitarne bezpieczeństwo spożycia mleka w miastach polskich. — Protokół 17 (IV sesji) posiedzenia specjalnego Rady Miejskiej z dnia 26 czerwca 1930 r. — Kronika miejska. — Ogłoszenia.

M. NEHREBECKI.

Inspektor Weterynaryjny
m. Łodzi

Sanitarne bezpieczeństwo spożycia mleka w miastach polskich.

Wśród społeczeństwa państw zachodnich oraz częściowo i b. zaborów polskich popyt na dobre mleko ugruntował się już przed Wojną Europejską.

Sprawdzianem tych wymagań ze strony konsumentów jest szereg zarządzeń władz, normujących odsetki tłuszczu, regulujących kwestię fałsyfikacji mleka lub domieszek ciał konserwujących.

Odbyty w 1908 roku wszechświatowy Kongres walki z gruźlicą oraz kongres lekarzy w Wiedniu w 1913 roku zwróciły uwagę opinii europejskiej na niebezpieczeństwo zarażania się gruźlicą typu bovini przez spożycie mleka od krów chorych na gruźlicę w otwartej formie.

Po wojnie sprawie organizacji sanitarnej kontroli mleka i jego przetworów nadano znaczenie szersze i obecnie jesteśmy świadkami wybitnego zainteresowania się problemem mlecznym społeczeństwa oraz rządów państw zachodnich.

Z punktu widzenia powierzchniowego nieco dziwnem wydaje się tak silne zainteresowanie jednym pokarmem. Lecz ta specjalna uwaga, jaką otaczamy sprawę mleczną, tłumaczy się wyjątkowem znaczeniem mleka wśród innych pokarmów. Albowiem mleko jest uniwersalnym pokarmem o idealnem ustosunkowaniu się biochemicznych pierwiastków: białka, węglowodanu, soli organiczno-mineralnych, zaczynów oraz witamin, tak niezbędnych dla biologicznej równowagi organizmów ludzkich, zwłaszcza w okresie wzrostu jak i ozdrowienia.

Powojenne ciężkie warunki socjalne wywołały masowe zjawisko stałego zarobkowania matek, powodując tem samem, iż naturalne żywienie miljonów osesków piersią matek stało się niemożliwe, wobec czego stosowanie namiastek w odżywianiu dzieci zdobyło najszerze prawo obywatelstwa.

Pospolitą namiastką w odżywianiu osesków jest rozcieńczone mleko krów i ten wzgląd, może i powinien kwestję sanitarnego bezpieczeństwa spożycia mleka postawić wśród zagadnień pierwszorzędnej miary państwowej.

Podkreślam znany fakt, iż na okres sztucznego odżywiania osesków przypada największy odsetek zgonów, co dobitnie ilustrują statystyczne dane jednego z krajów uprzemysłowionych: 2,000,000 urodzin — 400,000 zgonów w pierwszym roku życia, w tej liczbie z powodu chorób przewodów pokarmowych — 150,000. Ta ostatnia liczba podkreśla w całej zgromadzonej dotychczasowej indolencji szeregu państw co do należytego rozwiązania problemu mlecznego.

Zaznaczam równocześnie, iż w Norwegii, w której ilość zgonów zasadniczo jest nikłą, na 100 dzieci odżywianych piersią matek umiera 6, zaś na 100 dzieci odżywianych sztucznie — 54!

Polskie społeczeństwo, a w pierwszym rzędzie lekarze i lekarze weterynaryjni, nie mogą pozostać biernymi świadkami tych tysięcznych zgonów dzieci, spowodowanych anarchią sanitarną w obrocie mlekiem!

Lecz nie tylko dzieci i ozdrowieńcy są zainteresowani w otrzymywaniu zdrowego mleka.

Wobec rozpiętości cen na artykuły spożywcze, będąc, stosunkowo, tanim produktem, mleko jest szeroko używane jako pospolity pokarm przez szersze warstwy pracujące, większości polskich miast.

Tak dzienne spożycie mleka w Łodzi, w czerwcu 1929 r., w okresie załamywania się konjunktury gospodarczej, osiągnęło cyfrę 157,000 litrów, co na głowę 1 mieszkańca wyniosło 0,26 litra, wartość zaś spożywanego przez mieszkańców Łodzi mleka wynosi rocznie około 23 milionów zł.!

Podkreślić również należy, iż mleko posiada znaczenie eugeniczne; stwierdzone np. ostatnio w Niemczech i Danji: zarządzenia władz państwowych, mające na celu zwiększenie spożycia mleka i jego przetworów, ujęte w ramach polityki agrarnej, ubocznie stały się jedną z poważniejszych przyczyn zmniejszenia się alkoholizmu. Miasta, które uruchomiły wzorowe rozlewnie mleka, stwierdziły również wybitne zmniejszenie się spożycia wódki i piwa.

Od tak pobieżnie ujętego problemu mlecznego, przechodzę do omówienia niebezpieczeństw, czyhających na konsumentów mleka.

Łatwość i szybkość rozkładowych procesów, zachodzących w surowym mleku, pozostawionem w warunkach zwykłych bez utrwalania czy to oziębianiem, czy to pasteuryzacją, jest powszechnie znana, mleko jest najpodatniejszym środowiskiem do wegetacji i rozmnażania się drobnoustrojów obojętnych i swoistych.

I dlatego też konsumentowi grozi dwojakie niebezpieczeństwo: mleko przenosi od krów zarazki gruźlicy, pryszczycy, wąglika, promienicy, gorączki maltańskiej, z drugiej zaś strony może być nosicielem zarazków chorób ludzkich, jak duru brzuszego, płonicy, błonicy, cholery azjatyckiej; ponadto posiadamy odosobnione stwierdzenia, iż mleko przenosi zarazki kiły oraz meningitu.

Omówię obszerniej kilka z tych chorób.

W ubiegłym miesiącu prasa europejska podała wiadomość, iż w Brunświku, Deltmondzie oraz Weisenburgu, w miastach Bawarii, uległo zakażeniu durem brzuszny 189 osób po spożyciu mleka i, co ciekawsze, po spożyciu lodów, przygotowanych z tego mleka. Podkreślam, iż nie tylko mleko, ale masło i śmietana mogą również przenosić zarazki duru brzusznego: w tym względzie masło jest niebezpieczniejsze od mleka, albowiem bywa spożywane przeważnie w stanie surowym.

Niezawodnie wiele przypadków duru brzusznego „niewiadomego pochodzenia” należy przypisać masłu, jako przenosicielowi zarazków.

Coprawda, gotowanie lub pasteuryzacja mleka mogą zabezpieczyć spożywców od zakażenia się durem brzuszny, o ile — zgodnie z zaleceniem Wejgmana — mleko zostanie ogrzane do 85°C. w ciągu 5 minut i będzie przechowywane nadal w naczyniach sterylizowanych.

Schuder, na podstawie danych literatury fachowej, zbadał 638 epidemij tyfusowych w różnych państwach i ustalił w 17% jako przyczynę etjologiczną wybuchu epidemii — mleko.

Tyle o durze brzuszny!

Znacznie groźniejszy wróg ludzkości 20 wieku, gruźlica, przedostaje się do organizmu ludzkiego zbyt często ze spożywaniem mlekiem od krów.

Możliwość zakażenia się ludzi gruźlicą przez spożycie mleka zawierającego laseczniki Koch'a przestała być dziś problemem. W tej dziedzinie badań posiadamy szereg kapitalnych prac naukowych oraz stwierdzeń specjalnych fachowych komisji.

Angielskie badania ustaliły, iż 50% zgonów z liczby dzieci, umierających na gruźlicę jelit i gruczołów krezkowych, zostaje spowodowanych zarażeniem się przez spożycie mleka od krów i kóz.

Podkreślić należy, iż dotychczas pokutujący w opinii publicznej, a nawet i lekarzy, mylny pogląd o bezpieczeństwie spożywania w stanie surowym mleka koziego jest spowodowany nieścisłością materiału obserwacyjnego oraz małą ilością badań mięsa kóz w rzeźniach.

Gdy zaś w czasie wojny światowej mięso kóz stało się w spożyciu pospolitszem, zwłaszcza wśród ludności miast dużych, rzeźnia berlińska wykazała gruźlicę kóz w ilości 2,5%, zamiast uprzednio wykazywanych, przed wojną, 0,005%.

W związku z niebezpieczeństwem zarażania się gruźlicą ludzi przez spożycie mleka, szereg państw wydało odpowiednie regulatywy sanitarne, udzielając równocześnie w prawodawstwie weterynaryjnym zagadnieniu zwalczania gruźlicy wśród zwierząt znaczniejsze miejsce.

Niestety, walka z gruźlicą bydła, ujęta w akcji dobrowolnego tłumienia, może dać wyniki dodatnie po upływie wielu lat, zaś do czasu naturalnego wygaśnięcia gruźlicy, spożywcza nie jest chroniony dostatecznie przed zarażaniem się gruźlicą, albowiem ani w jednym z państw europejskich sprzedaż mleka zawierającego zarazki gruźlicy, jak i wogóle swoje drobnooustroje, nie jest karalna.

Coprawda, wielu lekarzy weterynaryjnych po dziś dzień uważa za sporną kwestję, czy nosicielem laseczników gruźlicy jest mleko, o ile proces chorobowy nie jest uogólniony lub zlokalizowany w wymieniu krowy.

Badania klasyczne, przeprowadzone przez Guiseppe Cosco udowodniły niezbicie, iż bydło zaraża się wzajemnie kałem, zawierającym żywe zarazki, a te ostatnie przenikają do kału nie tylko z ognisk rozsianych wzdłuż przewodu pokarmowego, ale również i z płuc, na skutek połykania wykrztusin. Rozrzucony w oborze kał jest głównym źródłem zakażeń krów oraz wtórnych zakażeń mleka, pozostającego w otwartych naczyniach podczas dojenia w zwykłych warunkach.

Pozatem jedna krowa chora na gruźlicę w tej lub innej otwartej formie zakaża cały udój zbiorowego mleka danej obory.

O niebezpieczeństwie gruźlicy dla ludzkości przypomnę słowa Koch'a: „Jeśli ilość ofiar jest wskaźnikiem niebezpieczeństwa chorób zaraźliwych, to najstraszniejsza z nich — dżuma — pozostaje daleko wstecz w zestawieniu z ilością ofiar, porywanych corocznie przez gruźlicę”.

Dodaje, i to nie tylko wśród mieszkańców miast, lecz i wsi!

W Łodzi co siódmy mieszkaniec umiera na gruźlicę, zaś ostatni urzędowy komunikat Pat'a podaje, iż badanie przeprowadzone przez lekarzy wykazały na 123,557 poddanych badaniu dzieci szkolnych w Polsce 45,710 wycieńczonych i zagrożonych gruźlicą!

Czy uprzątniemy sobie grozę tych cyfr?!

Gruźlica ludzi staje się dziś zagadnieniem eugenicznym dla rasy białej!

Objęmac całość dat statystycznych, nagromadzonych przez specjalną literaturę fachową całej kuli ziemskiej, lekarze weterynaryjni powinni odpowiedzieć, jaki odsetek tych ofiar ludzkości jest spowodowany spożyciem mleka zarażonego!

Przeprowadzone w tym kierunku badania mleka rynkowego wykazały obecność laseczniaka gruźlicy w Berlinie — 17 proc., w Liverpoolu — 10 proc., w Paryżu — 20 proc., w Warszawie — 6 proc.

Badania śmietanki, śmietany i masła, wykonane przez Obermüllera, Rabinowicza i innych, wykazały obecność laseczników gruźlicy w pobranych próbach przeciętnie około 11 procent.

Zaznaczam, iż oprócz rzeczywistych laseczników gruźlicy istnieją laseczniaki rzekome, obdarzone właściwościami podobnymi: są również kwasoodporne i dają podobny obraz chorobotwórczy u zwierząt szczeniennych.

Bakterie te w badanych próbkach mleka, śmietanki i masła, mogą stać się przyczyną ujemnych osądów sanitarnych, wykonanych przez powierzchniowych badaczy.

Z drugiej zaś strony, na przedostatnim kongresie weterynaryjnym stwierdził Pöels, iż zakażenie ludzi gruźlicą typu bydłowego ma miejsce tylko wówczas, gdy dany osobnik wystawiony jest na stałą, w krótkich odstępach czasu powtarzającą się, inwazję zarazków, to też zwierzęta, cierpiące na gruźlicę w jakiegokolwiek otwartej formie i pozostające w oborze, są stałymi rozsładnikami zarazy.

Omówiłem pobieżnie niebezpieczeństwo czyhające na spożywcę mleka z powodu nosicielstwa zarazków gruźlicy lub duru brzuszego.

O ile zarządzenia władz nie chronią dostatecznie spożywcę przed gruźlicą, dudem oraz innymi zaraźliwymi chorobami, pozostaje w jego ręku

samoobrona w postaci pospolitego zabiegu, jakim jest gotowanie mleka oraz pasteuryzacja śmietanki przed wyrobem masła.

Lecz, niestety, nagrzewanie mleka do 85°C., przyjęte jako granica pasteurazacji, nie niweczy wszystkich zarazków, poza tem przekroczenie tej ciepłoty powoduje głębsze zmiany biochemiczne w mleku: wypadają sole wapniowe, fosforanowe, cytrynianowe na skutek zmniejszenia się kwasowości mleka, albumina podlega koagulacji, w wyniku czego staje się mniej przyswajalną przy zadziałaniu podpuszczki soku żołądkowego, organiczne połączenia licytyny i nukeiny, niezbędne do budowy nerwowej tkanki dziecka, ulegają rozkładowi, mleczny cukier karmelizuje się, witaminy ulegają obumarciu, antytoksyny zanikają, słowem, przy pasteuryzacji, zwłaszcza przy gotowaniu lub sterylizacji mleko zmienia nieodwracalnie swoją biochemiczną strukturę, zaś pozostają, niestety, inne drobno-ustroje z grupy peptonizujących, zdolne do dalszego rozmnażania się.

Bogata jest flora mleka, pobranego nawet w idealnych warunkach higienicznych.

Nie będę krańcowym, gdy powtórzę za Dheil'em, iż mleka jałowego otrzymać nie możemy.

Już przechodząc przez kanały strzykowe, mleko ulega zakażeniu się drobnoustrojami, stale tam żerującemi na resztkach mleka.

Ujemne pod względem higienicznym warunki dojenia krów, ujemny stan sanitarny naczyń, służących do zbierania mleka, przechowywania i transportu, znikome stosowanie utrwalania mleka przez racjonalne oziębianie, dalsze manipulacje, odbywane z mlekiem przy zwykłym obrocie handlowym — są to etapy poważnego zanieczyszczenia mleka drobno-ustrojami nietylko pożytecznemi lub obojętnemi, lecz i swoistemi.

Wśród swoistych drobnoustrojów, napotykanych często w mleku, odgrywają niepoślednią rolę drobnoustroje peptonizujące, t. j. rozpuszczające sernik z wytwarzaniem peptonu.

Rzecz oczywista, iż pepton, wytwarzany przez te drobnoustroje, jako wynik hydrolizy białka mlecznego, jak również i same ciała bakteryjne, nie są szkodliwe, albowiem większość peptonizujących tlenowych bakterij, jak bakterje Flugge'go, prodigipsus, fluorescens, subtilis nie należą do rzędu chorobotwórczych, lecz drobnoustroje te są groźne przez zdolność wytwarzania peptotoksyn w wyniku połączenia się peptonu z endotoksyną.

Że obecność peptonów zwiększa zjadliwość drobnoustrojów stwierdzają badania Scholla, przy pomocy których ustalono, iż bakterje zakaźnego ronienia krów wytwarzają zjadliwe toksyny w kulturach spetonizowanych, zaś nie produkują tych toksyn na podłożach pozbawionych peptonów.

Dlatego też może zaistnieć niebezpieczeństwo spożycia mleka, zarażonego lasecznikami Bang'a.

Na skutek spożycia mleka zakażonego bakterjami peptonizującemi, pod wpływem których następują procesy niewłaściwego białka w jelitach, a w wyniku zatrucia endotoksynami, powstają letnie epidemie wśród dzieci.

Nagrzewanie mleka do 85°C., a według Flugge'go do 90—95°C. nie niszczy większości drobnoustrojów peptonizujących, zachowujących żywotność swych zarodników.

Tak bakterje z grupy ścisłych beztlenowców buturicus Prażmowski, Botkin'a laseczniaki okrężnicy (niektóre), oraz z grupy tlenowców: subtilis i (mesentericus) kartoflowe o nadzwyczaj wytrzymałych zarodnikach, pozostają wirulentnymi przy nagrzewaniu mleka do 103°C. w ciągu jednej godziny!

Zaznaczam, iż w mleku surowym rozmnażanie bakterji peptonizujących jest powstrzymywane przez bakterje kwasu mlekowego, pełniące w tem środowisku rolę sanitariuszy.

Z całokształtu powyższych rozważań wysnuwam wnioski, że pasteryzacja mleka, przyjęta przez ogół spożywców oraz instytucje dożywiania dzieci, w swej skuteczności jest zabiegiem profilaktycznym niepewnym, zaś djetycznie obniżającym przyswajalność ważniejszych składników mleka. Jak widzimy, zagadnienie sanitarnego bezpieczeństwa mleka oscyluje dokoła problemu możliwości spożywania tego produktu w stanie surowym, dlatego też w regulatywach, przewidzianych rozporządzeniem Pana Prezydenta o nadzorze nad artykułami spożywczymi, czy też w przepisach wykonawczych, powinno znaleźć należyte uwzględnienie bakterjologiczne badanie mleka, jedynie obiektywny i racjonalny sposób określania jakości mleka.

Nadmienić należy, iż sprawa ta nietylko u nas, lecz i na Zachodzie, z wyjątkiem Anglii i kilku Stanów Ameryki Północnej, dotychczas nie znalazła należytego zrozumienia i zastosowania.

Interesy gospodarcze i sanitarne spożywców bynajmniej nie leżą tylko w wymaganiach pewnej ilości tłuszczu lub w karach za falsyfikacje, lecz również zapobieganiu zanieczyszczeniom mechanicznym i bakterjologicznym mleka, częstokroć powstającym nie ze złej woli producenta lub pośrednika-handlarza, lecz z przyczyn tkwiących w ogólnie niskim poziomie kultury wsi oraz drobnego kupiectwa w Polsce.

Pokładanie zaś dużej wiary w celowość i racjonalność stosowania kar, przewidzianych wzmiankowanym rozporządzeniem jest złudne i nieracjonalne, albowiem wszelkie nakazy i zakazy odgrywają swoją rolę wychowawczą li tylko wtedy, gdy kary są wymierzane doraźnie, zaś ujawnianie wykroczeń nie posiada charakteru epizodycznego w ogólnej działalności władz sanitarnych.

Pozatem, wymierzanie kar, post factum, za zbrodnie masowego zatrucia lub wywołania epidemji wśród spożywców mleka nie może wyrównać duchowych strat społeczeństwa, poniesionych przez poszczególne rodziny w utracie najbliższych, zaś przez ogół w psychozie podejrzliwości co do czystości spożywanych produktów.

Czy lokalne władze sanitarne, przy swoim obecnym liczebnym składzie oraz szerokiem i różnorodnym zakresie działania, wobec wyjątkowego rozdrobnienia handlu mlekiem, są w stanie wykonać poprawnie i sumiennie obowiązki kontroli sanitarnej mleka? Na pytanie to odpowiedź brzmi bezwzględnie negatywnie i dlatego też działalność tych władz będzie posiadać, jak i dotychczas w tej dziedzinie, charakter rejestracyjny, statystyczny, bynajmniej nie zapobiegawczy, wobec czego za racjonalną organizację sanitarnej kontroli mleka uznać należy taką, która nie ogranicza się li tylko do miejsc sprzedaży mleka, lecz sięga do miejsc produkcji, do fabryk wytwarzania mleka — do krów!

Oto druga teza niniejszego referatu!

Obiektywny fachowiec, powinien z całą stanowczością stwierdzić, iż urzeczywistnienie sanitarnej kontroli w miejscach produkcji mleka nie jest do pomyslenia bez najszerzego udziału lekarzy weterynaryjnych, jedynie powołanych ku temu!

W racjonalnem rozwiązaniu problemu mlecznego najważniejszy punkt ciężkości leży w zagadnieniach: zdrowia krowy, jej żywienia, higieny jej otoczenia, w racjonalnem sposobie dojenia, w umiejętnem utrwalaniu mleka tuż po wydojeju oraz w racjonalnych sposobach przechowywania, transportowania i rozlewania gotowego produktu, czyli, jak widzimy, w zagadnieniach nie mających nic wspólnego z medycyną ludzką, do rozwiązania zaś których posiadają należyte przygotowanie li tylko lekarze weterynaryjni.

„Idea spożycia mleka przez dzieci i chorych leży nie w ilości spożywanego mleka, lecz w jego jakości”, jak to słusznie zaznacza prof. dr. Sterling, zaś osiągnięcie tego ideału może nastąpić z chwilą, gdy terenowa praca lekarzy weterynaryjnych spowoduje wyłączny obrót mlekiem zdrowym, t. j. posiadającym gwarancję bakterjologicznej czystości.

Tylko wówczas lekarz higienista i epidemjolog, opierając się na tej gwarancji, będą mogli zalecać ludziom spożycie mleka w stanie surowym.

Tymczasem stan zdrowia pogłowia bydła w Państwie Polskiem, jak to stwierdzają lekarze specjaliści związków hodowlanych, oraz dane statystyczne rzeźni polskich jest wielce niepokojący pod względem nasilenia gruźlicy.

Gruźlica panoszy się nie tylko w oborach produkcyjnych, lecz, niestety, i w zarodowych, podcinając u podstaw krajową hodowlę i jej opłacalność!

Przeciętny producent mleka nie widzi dziś żadnej korzyści w zwalczaniu gruźlicy, albowiem mleko od krów chorych sprzedaje w tejże cenie, jak i od krów zupełnie zdrowych.

Wobec swej krótkowzroczności oraz braku należytych wiadomości z biologii i eugeniki zwierząt, hodowca nie może przewidywać, iż gruźlica, zapuściwszy trwałe macki w jego oborze, już w drugim pokoleniu krów obniży znacznie wydajność mleka oraz wywoła uporczywą jałowosć krów, niwecząc tem samem opłacalność pasz, zwłaszcza koncentrowanych, i dalszą celowość prowadzenia obory.

Gdy zaś stała inspekcja specjalistów lekarzy weterynaryjnych, związana z systematyczną działalnością instruktywną spowoduje ogólną poprawę warunków sanitarnych i higienicznych utrzymywania i żywienia krów oraz pobierania mleka w szeregu polskich obór, wówczas, przez swój zmysł kalkulacyjny hodowca zorientuje się szybko w ekonomicznej celowości „narzuconych” jemu wymagań sanitarnych.

Rzecz oczywista, iż z kolei nastąpi poprawa hodowli, a co zatem idzie podniesienie dobrobytu kraju.

Dlatego też samorządy gmin miejskich przy dostawach mleka do swoich instytucji zdrowia i opieki publicznej powinny zapoczątkować w zawieranych umowach nie tylko wymagania mleka dobrego pod względem chemicznym, lecz również i wymagania zdrowego mleka pod względem bakterjologicznej czystości. Akcję taką zapoczątkował Magistrat m. Łodzi, który z dniem 1 stycznia 1930 roku, uruchomił przy Miejskiej Pracowni Bakterjologicznej stację badania bakterjologicznego mleka w celu

opracowania zestawień porównawczych o zanieczyszczeniu mleka drobnoustrojami obojętnymi i swoistymi, znajdującego się w handlowym obrocie na terenie m. Łodzi, oraz w celu doraźnej ochrony zdrowia chorych i dzieci, wymagając względnej czystości bakteriologicznej mleka, dostarczanego do szpitali i innych miejskich instytucji.

Cyfrowe i dydaktyczne wyniki tych badań, przeprowadzanych systematycznie przez wzmiankowaną stację, będzie można rozpatrzeć dopiero w początkach przyszłego roku, lecz już obecnie można stwierdzić, iż w Łodzi zanieczyszczenie mleka drobnoustrojami jest wogóle bardzo duże, zaś swoistemi, z grupy peptonizujących, zbyt częste!

Protokół

17 (IV sesji) specjalnego posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 26. VI. 1930 r.

(Dalszy ciąg).

Uchwalono:

II. W sprawie statutu Spółki Akcyjnej p. f. „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne Sp. Akc.“:

§ 26.

Akcjonariusze korzystają z prawa głosu na Walnem Zgromadzeniu, o ile najmniej na siedem dni przed Walnem Zgromadzeniem złożą swe akcje w kasie Spółki w Łodzi i nie podejmą ich przed zamknięciem Zgromadzenia. Zamiast akcyj mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcyj u notariusza, albo w instytucji kredytowej krajowej, lub takiej zagranicznej, na którą zezwoli Minister Skarbu i która będzie za każdym razem wymieniona w ogłoszeniach o zwołaniu Walnego Zgromadzenia. W zaświadczeniu należy wymienić numery zdeponowanych akcyj oraz stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

§ 27.

Ani osobiście, ani przez pełnomocników, ani też jako pełnomocnicy innych osób, nie mogą głosować akcjonariusze przy powzięciu uchwał, dotyczących pociągnięcia ich do odpowiedzialności za sprawowanie nadzoru lub zarządu, albo przyznania im wynagrodzenia tudzież umów lub sporów między nimi a Spółką.

§ 28.

Listę akcjonariuszów, uprawnionych do uczestniczenia w Walnem Zgromadzeniu, podpisaną przez Zarząd i obejmującą imiona i nazwiska uprawnionych, ich miejsce zamieszkania, ilość, rodzaj i numery akcyj, tudzież ilość głosów, należy wyłożyć w lokalu Zarządu na przeciąg trzech dni powszednich przed odbyciem Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusze mogą przeglądać listę w lokalu Zarządu oraz żądać odpisu listy za zwrotem kosztów sporządzenia.

Akcjonariusze mają również prawo żądać wydania odpisu wniosków w sprawach objętych porządkiem dziennym w ciągu 7 dni przed Walnem Zgromadzeniem za zwrotem kosztów odpisu.

§ 29.

Lista obecności, zawierająca spis uczestników Walnego Zgromadzenia z wymienieniem ilości akcji przez każdego z nich reprezentowanych i przysługujących im głosów, podpisania przez przewodniczącego Zgromadzenia, powinna być sporządzona niezwłocznie po wyborze przewodniczącego i wyłożona podczas Zgromadzenia.

Na wniosek akcjonariuszów, posiadających jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego, reprezentowanego na Zgromadzeniu, lista obecności powinna być sprawdzona przez wybraną w tym celu Komisję, złożoną przynajmniej z trzech osób. Wnioskodawcy mają prawo wyboru jednego członka Komisji.

§ 30.

Walne Zgromadzenie otwiera Prezes Zarządu, lub wrazie niemożności — jego zastępca. Następnie dokonywany jest wybór przewodniczącego z pośród osób uprawnionych do uczestniczenia w Walnem Zgromadzeniu.

Przewodniczący mianuje sekretarza i dwóch lub więcej członków skrutynjum.

§ 31.

Dla ważności Walnego Zgromadzenia wymagana jest obecność akcjonariuszów lub ich pełnomocników, reprezentujących łącznie co najmniej 1/5 część kapitału akcyjnego, dla rozstrzygnięcia zaś spraw, dotyczących zmian lub poprawek statutu, emisji obligacji, zwiększenia lub zmniejszenia kapitału akcyjnego, rozwiązania i likwidacji Spółki lub zbycia jednego z jej przedsiębiorstw, wymagana jest obecność akcjonariuszów lub ich pełnomocników, reprezentujących łącznie co najmniej połowę kapitału akcyjnego.

§ 32.

Uchwały Walnego Zgromadzenia stają się prawomocne, o ile zapadają większością oddanych głosów.

Uchwały w przedmiocie zmian lub poprawek statutu, emisji obligacji, zwiększenia lub zmniejszenia kapitału akcyjnego, rozwiązania i likwidacji Spółki, jak również zbycia przedsiębiorstwa zapadają większością trzech czwartych oddanych głosów.

Uchwała, dotycząca zmiany charakteru działalności Spółki, wymaga większości 2/3 oddanych głosów i przeprowadzana jest zgodnie z art. 69 prawa z dnia 22 marca 1928 roku o spółkach akcyjnych, za zgodą miasta Łodzi.

§ 33.

Jeżeli zebrani na Walnem Zgromadzeniu akcjonariusze lub ich pełnomocnicy nie będą reprezentowani tej części kapitału akcyjnego, przy której zgromadzenia uważa się za prawomocne, lub jeśli nie wszystkie sprawy, objęte porządkiem dziennym, zostaną na niem rozstrzygnięte, to Zarząd ogłasza o powtórnem Walnem Zgromadzeniu, którego termin wyznacza się nie wcześniej, jak po upływie 14 dni od daty ogłoszenia odnośnego zawiadomienia i nie później, jak w ciągu 21 dni.

Zgromadzenie to i jego uchwały uważa się za prawomocne bez względu na liczbę akcji, reprezentowanych na Zgromadzeniu przez akcjonariuszy, przyjmujących w niem udział osobiście lub przez swych pełnomocników. Zastrzeżenie to należy umieścić w ogłoszeniu. Na powtórnem

Zgromadzeniu mogą być rozstrzāsane tylko te sprawy, które miały być rozpatrywane na niedoszłym do skutku lub które zostały nierozstrzygnięte na odbytem w pierwszym terminie Zgromadzeniu.

§ 34.

W razie dokonania przez Spółkę emisji akcji z różnemi prawami, uchwały w przedmiocie zmiany lub poprawki statutu, mogące naruszyć prawa pewnych kategorii tych akcji winno być powzięte w drodze oddzielnego głosowania w każdej kategorii (grupie) akcjonariuszów. W każdej grupie akcjonariuszów powinna zapasć uchwała taką większością oddanych głosów, jaka jest wymagana dla walnych zgromadzeń dla ważności uchwał tego rodzaju.

§ 35.

Głosowanie na Walnem Zgromadzeniu odbywa się tajnie, ilekroć tego zażąda choćby jeden z mających prawo głosu akcjonariuszów.

Głosowanie tajne jest obowiązujące przy powzięciu uchwał, dotyczących wyboru i odwołania członków Władz Spółki Likwidatorów, przy decydowaniu o pociągnięciu ich do odpowiedzialności oraz w sprawach osobistych.

§ 36.

Uchwały Walnego Zgromadzenia powinny być protokołowane w formie aktu notarialnego pod rygorem ich nieważności.

W protokole stwierdzić należy prawidłowość zwołania Walnego Zgromadzenia, jego zdolność do powzięcia uchwał, ilość głosów oddanych na każdą uchwałę, jej treść i ewentualnie zgłoszone sprzeciwy. Odpowiednie dowody i listy obecności z podpisami uczestników Zgromadzenia dołącza się do protokołu.

b) Zarząd.

§ 37.

Zarząd, w myśl artykułu 78—88 prawa z dnia 22 marca 1928 roku o spółkach akcyjnych, składa się przynajmniej z 10 członków, z których 7 wybiera Walne Zgromadzenie zwykłą większością głosów, zgodnie z § 23 niniejszego statutu na przeciąg lat trzech, trzech zaś członków deleguje Magistrat m. Łodzi, niezależnie od ilości posiadanych akcji również na przeciąg lat trzech.

W razie zwiększenia ilości członków Zarządu, powiększa się odpowiednio także i ilość członków delegowanych przez Magistrat m. Łodzi.

Jeśli przy zwiększeniu ilości członków przypadła na rzecz miasta liczba niecałkowita, ułamki, przewyższające 0,5 lub równe 0,5 liczą się jako jedność. Nie mniej jak połowa członków Zarządu, a w tej liczbie i przewodniczący, muszą być obywatelami Państwa Polskiego.

Członkowie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, jak również pracownicy Spółki mogą być wybrani do Zarządu dopiero po uprzednim zaprzestaniu pełnienia obowiązków członków Rady Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej, albo pracowników Spółki.

Paragraf niniejszy zamieniający § 37 pierwotnego statutu Ł. T. E., zatwierdzonego w 1925 roku nie może być zmieniony bez zgody miasta Łodzi (patrz § 21 uprawnienia rządowego Nr. 12).

§ 38.

Po wyborze, członkowie Zarządu, z chwilą objęcia obowiązków, winni złożyć w kasie Spółki przynajmniej po dwadzieścia (20) akcji, które aż do czasu zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie sprawozdań za cały czas urzędowania danego członka Zarządu przechowują się w kasie Spółki i nie mogą być ani odebrane, ani ustępowane, ani też zastawione.

Członkowie Zarządu z ramienia Magistratu zwolnieni są od obowiązku składania akcji w kasie Spółki.

Gmina miasta Łodzi odpowiedzialna jest za działalność tych członków Zarządu, którzy zostali wybrani spośród kandydatów przez nią wskazanych.

Gminie m. Łodzi przysługuje prawo odwoływania swych członków.

§ 39.

Zarząd wybiera corocznie ze swego grona przewodniczącego i jednego lub dwóch jego zastępców.

§ 40.

Członkowie Zarządu są wybierani wzgl. delegowani na trzy lata.

Po upływie roku od dokonania pierwszych wyborów członków Zarządu, corocznie ustępuje, z początku przez losowanie, a następnie według starszeństwa wyboru jedna trzecia lub liczba najbliższa jednej trzeciej części członków Zarządu z wyboru, a na ich miejsce wybierani są nowi członkowie Zarządu. Ustępujący członkowie Zarządu mogą być wybierani ponownie. Członkowie Zarządu z ramienia Magistratu podlegają oddzielnemu losowaniu, a następnie ustępowaniu według starszeństwa wyboru, wobec czego corocznie ustępować będzie trzecia część tych członków.

W razie wakującego mandatu lub mandatów, najbliższe Walne Zgromadzenie przystępuje do wyboru nowego członka lub członków Zarządu na miejsce ustępujących, w warunkach określonych § 37 i ust. 2-im niniejszego artykułu statutu. Członek lub członkowie Zarządu w ten sposób wybrani obejmują mandat członka lub członków, których zastępują.

Paragraf niniejszy, jako zamieniający § 40 pierwotnego statutu Ł. T. E., zatwierdzonego w 1925 roku, nie może być zmieniony bez zgody miasta Łodzi (§ 21 uprawnienia rządowego Nr. 12).

§ 41.

Wynagrodzenie Zarządu ustala Walne Zgromadzenie.

§ 42.

Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeby, lecz przynajmniej raz na dwa miesiące. Posiedzenie zwołuje Prezes Zarządu, lub w razie niemożności — jego zastępca. Na żądanie 30% członków Zarządu Prezes, lub w razie niemożności jego zastępca, obowiązany jest zwołać posiedzenie Zarządu najpóźniej w ciągu dziesięciu (10) dni od chwili otrzymania tego żądania. Obecność większości członków Zarządu jest nieodzowna dla ważności obrad.

Uchwały Zarządu są prawomocne, jeżeli wszyscy członkowie Zarządu zostali zaproszeni pismami lub telegramami poleconymi, zawierającymi porządek dzienny i rozesłanymi przynajmniej na (8) osiem dni przed

terminem posiedzenia, a uchwały zapadłe większością głosów obecnych członków. W sprawach nie będących na porządku dziennym, uchwały prawomocne zapadać mogą tylko jednogłośnie i przy uczestnictwie przynajmniej 3/4 wszystkich członków. W razie równości głosów przeważa głos prezesa.

Członek Zarządu, który nie zgadza się z zapadłą uchwałą, może zażądać zaprotokołowania swego odrębnego zdania; w tym wypadku unika odpowiedzialności za zapadłą uchwałę.

Uchwały Zarządu wciągane będą do księgi protokołów, uprzednio należycie poświadczonej i oparafowanej. Protokoły powinny stwierdzać porządek dzienny, imiona i nazwiska obecnych członków Zarządu, ilość oddanych głosów za poszczególnymi uchwałami oraz odrębne zdania i powinny być podpisywane przez wszystkich obecnych na posiedzeniu członków. Zarząd mianuje prowadzącego protokół bądź spośród członków Zarządu, bądź spośród osób obcych. Wyciągi z protokołów i dokumentów wykonawczych podpisywane będą przez prezesa i jednego z członków Zarządu.

Paragraf niniejszy, jako zastępujący par. 41 pierwotnego statutu Ł. T. E., zatwierdzonego w 1925 roku, nie może być zmieniony bez zgody miasta Łodzi (§ 21 uprawnienia rządowego Nr. 12).

§ 43.

Do kompetencji Zarządu należy administrowanie całym majątkiem Spółki, prowadzenie wszystkich spraw z wyjątkiem tylko tych, które na mocy prawa lub niniejszego statutu pozostawione są wyłącznej kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej.

§ 44.

Zarząd może nadać tytuł dyrektora jednemu lub dwu swoim własnym członkom, albo pracownikom Spółki. Jeżeli będzie trzech dyrektorów, to trzecim dyrektorem winien być mianowany kandydat, wskazany przez Magistrat m. Łodzi. Zarządowi przysługuje również prawo mianowania trzech prokurentów i określenia w każdym wypadku zakresu kompetencji i wynagrodzenia tych dyrektorów i pracowników.

Jeżeli Dyrekcja spoczywać będzie w rękach dwóch osób, jedna z nich może być obcokrajowcem. W razie kierownictwa jednoosobowego kierownikiem musi być obywatel polski. Wszyscy inni pracownicy muszą być obywatelami Państwa Polskiego.

§ 45.

Zarząd reprezentuje Spółkę wobec sądów i we wszystkich innych okolicznościach. W sprawach wymienionych w art. 52 punkt 2, 3 i 4 prawa z dnia 22. marca 1928 roku Zarząd nie może nałożyć zobowiązań na Spółkę bez uprzedniej uchwały Walnego Zgromadzenia i zgody Magistratu m. Łodzi.

Podpisywanie w imieniu Spółki i składanie w jej imieniu oświadczeń ma dla Spółki moc obowiązującą w stosunku do osób trzecich jedynie w razie współdziałania połowy członków Zarządu. Zarząd jednak może uchwałą swą wyznaczyć spośród swego grona tych członków, którzy i w mniejszej liczbie, niż połowa członków Zarządu upoważnieni będą do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu Spółki czy to we dwóch łącznie, czy też każdy pojedynczo łącznie z jednym z prokurentów.

§ 46.

Członkowie Zarządu nie mogą bez uprzedniego zezwolenia Rady Nadzorczej zajmować się interesami konkurencyjnego przedsiębiorstwa, ani też uczestniczyć w jego władzach.

§ 47.

Spółka podpisywana będzie w ten sposób, że pod wypisaną, wydrukowaną lub stemplem wyciśniętą firmą spółki upoważnieni położą swoje podpisy.

§ 48.

Każdy z członków Zarządu powinien na żądanie Rady Nadzorczej lub Komisji Rewizyjnej uczestniczyć w ich posiedzeniach z głosem doradczym, lecz bez prawa stanowczego głosu.

c) Rada Nadzorcza.

§ 49.

Rada Nadzorcza, w myśl art. 88—99 prawa z dnia 22. marca 1928 roku o spółkach akcyjnych, składa się przynajmniej z sześciu członków, z których czterech wybiera Walne Zgromadzenie zwykłą większością oddanych głosów, a dwóch deleguje Magistrat m. Łodzi i to niezależnie od ilości akcji, będących w posiadaniu miasta Łodzi.

W razie zwiększenia ilości członków Rady Nadzorczej, powiększa się odpowiednio także i ilość członków, delegowanych przez Magistrat m. Łodzi.

Jeżeli przy zwiększeniu ilości członków przypadła na rzecz miasta Łodzi liczba niecałkowita, to ułamki większe od 0,5 lub równe 0,5 liczą się jako jedność.

Gmina miasta Łodzi odpowiedzialna jest za działalność członków Rady Nadzorczej, delegowanych przez Magistrat m. Łodzi. Gminie m. Łodzi przysługuje prawo odwoływania swych członków.

Nie mniej, jak połowa członków Rady Nadzorczej, a w tej liczbie i przewodniczący i jego zastępca, muszą być obywatelami Państwa Polskiego.

Członkowie Zarządu, jak również pracownicy Spółki i Likwidatorzy, mogą być wybrani do Rady Nadzorczej dopiero po uprzednim zaprzestaniu pełnienia obowiązków członków Zarządu, pracowników Spółki i Likwidatorów.

Paragraf niniejszy nie może być zmieniony bez zgody miasta Łodzi.

§ 50.

Członkowie pierwszej Rady Nadzorczej zostają wybrani na jeden (1) rok, a członkowie następnych Rad Nadzorczych — na trzy (3) lata. Mandaty wszystkich członków Rady Nadzorczej gasną z końcem tego Zgromadzenia, które zatwierdzi sprawozdanie, bilans oraz rachunek zysków i strat za ostatni rok ich urzędowania:

Z chwilą zaprowadzenia trzechletniego okresu z wyborów, jedna trzecia lub liczba najbliższa jednej trzeciej części członków Rady Nadzorczej ustępuje corocznie według starszeństwa wyboru. W pierwszym okresie trzechletnim starszeństwo ustala się za pomocą głosowania.

Wszyscy ustępujący członkowie mogą być ponownie wybrani.

§ 51.

Rada Nadzorcza obowiązana jest wykonywać stały nadzór nad gospodarką Spółki we wszystkich gałęziach przedsiębiorstwa.

Do poszczególnych obowiązków Rady Nadzorczej należy badanie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat, tak co do zgodności z księgami, dokumentami, jak i stanem faktycznym, jak również badanie wniosków Zarządu o podziale zysków wzgl. pokryciu strat.

Dla wykonywania powyższych czynności może Rada Nadzorcza wglądać w każdy dział gospodarski Spółki, żądać od Zarządu i pracowników Spółki sprawozdań i wyjaśnień, przeprowadzać rewizje majątków, tudzież przeglądać księgi i dokumnty Spółki.

§ 52.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy ponadto:

- 1) zastępowanie Spółki w sprawach przeciwko członkom Zarządu, tudzież przy zawieraniu umów pomiędzy Spółką a jednym lub kilkoma członkami Zarządu, jeżeli Walne Zgromadzenie nie ustanowi innych zastępców;
- 2) zawieszanie z ważnych powodów w czynnościach jednego, kilku, lub nawet wszystkich członków Zarządu. Zawieszenie członka Zarządu z ramienia Magistratu m. Łodzi nastąpić może za zgodą Magistratu m. Łodzi. Jeżeli zawieszony zostanie członek Zarządu z ramienia Magistratu m. Łodzi, to zastępować go winien bezwzględnie członek Rady Nadzorczej, sprawujący urząd z ramienia Magistratu m. Łodzi;
- 3) delegowanie członków Rady Nadzorczej do prowadzenia spraw Spółki w zastępstwie jednego, kilku lub nawet wszystkich członków Zarządu, nie mogących sprawować swoich czynności;
- 4) zwoływanie Walnego Zgromadzenia, ilekroć uzna to za wskazane lub też, jeżeli Zarząd nie zwoła tegoż w przypadkach ustalonych prawem, lub niniejszym statutem.

W razie zawieszenia w czynnościach lub stałej niemożności sprawowania czynności przez któregośkolwiek z członków Zarządu, Rada Nadzorcza powinna niezwłocznie przedsięwziąć odpowiednie kroki celem uzupełnienia składu Zarządu.

§ 53.

Po zamknięciu każdego zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę. Przewodniczącym może być tylko obywatel Rzeczypospolitej Polskiej. Wybór dokonywany jest i wówczas, jeżeli w ciągu trwania mandatu przewodniczącego lub jego zastępcy jeden z nich składa mandat z jakiegokolwiek przyczyny.

§ 54.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w miarę potrzeby, lecz przynajmniej trzy (3) razy na rok. Posiedzenia zwoływane są przez przewodniczącego lub w razie niemożności przez jego zastępcę. Obecność większości członków Rady Nadzorczej jest nieodzowna dla ważności obrad. Uchwały Rady Nadzorczej są prawomocne, jeżeli wszyscy członkowie Rady zostali zaproszeni pismami lub telegramami poleconemi, zawierającymi porządek dzienny i rozesłanemi przynajmniej na osiem (8) dni przed terminem posiedzenia, a uchwały zapadły większością głosów obecnych członków.

W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego. Członek Rady Nadzorczej, który nie zgadza się z zapadłą uchwałą, może zażądać protokółowania swego odrębnego zadania w tym wypadku unika odpowiedzialności za zapadłą uchwałę.

Uchwały Rady Nadzorczej wciągane będą do księgi protokółów, uprzednio należycie poświadczonej i oparowanej. Protokoły powinny stwierdzić porządek dzienny, imiona i nazwiska obecnych członków Rady Nadzorczej, ilość oddanych głosów za poszczególnymi uchwałami oraz odrębne zdania i powinny być podpisywane przez wszystkich obecnych na posiedzeniu członków. Rada Nadzorcza mianuje prowadzącego protokół, bądź spośród członków Rady, bądź spośród osób obcych. Wyciągi z protokółów i dokumentów wykonawczych Rady Nadzorczej podpisywane będą przez przewodniczącego i jednego z członków Rady.

§ 55.

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej ustala Walne Zgromadzenie.

§ 56.

Radzie Nadzorczej przysługuje prawo wyboru spośród swoich członków jednego lub kilku delegatów dla wykonywania specjalnego nadzoru nad Zarządem i biegiem spraw. Jednym z delegatów do wykonywania specjalnego nadzoru winien być członek Rady Nadzorczej, sprawujący urząd z ramienia Magistratu m. Łodzi.

Delegowani ci otrzymują wynagrodzenie osobne, którego wysokość ustala Walne Zgromadzenie. Zezwolenia, jakie im będą ewentualnie potrzebne dla zajmowania się interesami konkurencyjnego przedsiębiorstwa lub uczestniczenia w jego władzach, mogą im być uprzednio udzielone przez Radę Nadzorczą.

Delegaci Rady Nadzorczej mają prawo uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu z głosem doradczym; Zarząd obowiązany jest zawiadomić ich zawczasu o każdym posiedzeniu.

d) Komisja Rewizyjna.

§ 57.

Komisja Rewizyjna składa się z 6 członków, z których 4 wybiera Walne Zgromadzenie zwykłą większością głosów, a 2-ch deleguje Magistrat m. Łodzi.

Członkowie Zarządu i dyrektorzy nie mogą być wybierani do Komisji Rewizyjnej po złożeniu swych mandatów w ciągu lat 2-ch.

Paragraf niniejszy, jako stanowiący część § 46 pierwotnego statutu Ł. T. E., zatwierdzonego w 1925 roku, nie może być zmieniony bez zgody miasta Łodzi (§ 21 uprawnienia rządowego Nr. 12).

§ 58.

Członkowie Komisji Rewizyjnej są wybierani wzgl. delegowani corocznie. Mandaty ich gasną z końcem Walnego Zgromadzenia, które zatwierdzi sprawozdanie, bilans oraz rachunek zysków i strat.

Paragraf niniejszy, jako stanowiący część § 46 pierwotnego statutu Ł. T. E., zatwierdzonego w 1925 roku, nie może być zmieniony bez zgody miasta Łodzi (§ 21 uprawnienia rządowego Nr. 12).

§ 59.

Do kompetencji Komisji Rewizyjnej, wybranej zgodnie z § 58 niniejszego statutu, należy badanie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za ubiegły rok operacyjny, jak również wniosków Zarządu o podziale zysków wzgl. pokryciu strat w warunkach przewidzianych w § 52 niniejszego statutu dla Rady Nadzorczej.

Komisja Rewizyjna obowiązana jest przedstawić Walnemu Zgromadzeniu szczegółowy raport na piśmie o wyniku swych badań.

Komisja Rewizyjna, na mocy każdorazowo udzielonego zezwolenia Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów, ma prawo powołać rzeczoznawców do czynności, które spełnia.

Komisja Rewizyjna zobowiązana jest conajmniej na trzy tygodnie przed dniem Walnego Zgromadzenia rozpocząć sprawdzanie kasy i kapitałów oraz wszystkich ksiąg, rachunków i dowodów, mających związek ze sprawozdaniem i bilansem.

Komisji Rewizyjnej przysługuje prawo zwoływania Walnego Zgromadzenia, jeżeli Zarząd nie zwoła tegoż na jej żądanie w przeciągu dni czternastu (14).

(D. c. n.)

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na posiedzeniach w dniu 2 kwietnia i 24 czerwca 1930 r. Rada Miejska postanowiła — w myśl reskryptów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 31 stycznia 1930 r. Nr. S. F. 254/1 i z dnia 20 maja 1930 r. Nr. S. F. 254/7, nadesłanych przy pismach Urzędu Wojewódzkiego z dnia 4 lutego 1930 r. (L. III. 519/30) i z dnia 30 maja 1930 r. (L. III. 2778) — nadać następujące obowiązujące brzmienie Statutowi o podatku miejskim od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk na rzecz Kasy m. Łodzi, uchwalonemu na posiedzeniu w dniu 10 października 1929 r.:

STATUT

o podatku miejskim od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk na rzecz Kasy m. Łodzi.

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) wydaje się następujący statut o podatku miejskim od publicznych zabaw, widowisk i rozrywek.

§ 1.

Na rzecz kasy m. Łodzi pobiera się podatek od przedstawień teatralnych, widowisk, koncertów, zabaw, rozrywek i innych atrakcyj.

Podatkowi temu podlegają wszystkie urządzone w obrębie granic miasta publiczne zabawy, rozrywki, widowiska i koncerty, nie wyłączając zabaw, rozrywek, widowisk i koncertów, urządzanych przez Stowarzyszenia, Związki i Kluby, czy to w ścisłym kole swoich członków, czy też przy udziale zaproszonych gości.

§ 2.

Podatek ten pobiera się w formie podatku procentowego do zasadniczej ceny biletu, w wypadkach zaś, przewidzianych w §§ 9 i 10 statutu, w sposób ryczałtowy.

Przedsiębiorca lub urządzający zabawy, rozrywki, widowiska lub koncerty, będące przedmiotem podatku, ściąga przypadającą miastu sumę podatkową łącznie z opłatą ze wejście i wnosi należność do kasy miejskiej.

§ 3.

Wolne od podatku są:

1. odczyty i pokazy rzeczowe, świetlne i t. p., mające cele naukowe i oświatowe, o ile nie posiadają charakteru przedsiębiorstwa zarobkowego;
2. muzea i wystawy, nie posiadające charakteru zarobkowego;
3. popisy szkolne oraz zabawy, przedstawienia, koncerty, urządzone w budynkach szkolnych i w budynkach na ten cel przez szkoły wynajętych, jeżeli jako wykonawcy widowisk występują uczniowie szkół, lub też inni wykonawcy występujący wyłącznie dla celów wychowawczych;
4. przedstawienia teatralne i koncerty, urządzone dla młodzieży specjalnie w celach pedagogicznych po cenach minimalnych, zatwierdzonych przez Magistrat;
5. akademje uroczyste, urządzone ku uczczeniu pamiątek przez instytucje kulturalno-oświatowe;
6. ślizgawki, o ile na nich nie przygrywa muzyka;
7. bilety bezpłatne (passe-partout);
8. przedstawienia i zabawy, z których dochód przeznacza się wyłącznie i bezpośrednio na cele dobroczynne lub oświatowe, zgóry określone, a urządzone przez Polski Krzyż Czerwony, Straż Ogniową Ochotniczą Łódzką oraz przez organizacje, które Magistrat uzna za stowarzyszenia dobroczynne lub oświatowe. Magistratowi przysługuje prawo zwalniania do podatku w poszczególnych wypadkach przedstawień teatralnych, urządzanych specjalnie dla zrzeszeń pracowniczych;
9. zabawy, urządzone przez pojedyncze osoby w prywatnych mieszkaniach oraz zabawy reprezentacyjne, urządzone przez urzędy publiczne, niepołączone z opłatą za wejście tudzież z opłatą za konsumpcję trunków i potraw.

Pomieszczenie klubowe nie uważa się za prywatne.

§ 4.

Od poniżej wyszczególnionych imprez podatek wynosi:

1. 10% od opłaty za wejście:
 - a) na operę, przedstawienia dramatyczne z wyjątkiem farsy oraz na inne przedstawienia teatralne i występy o wyższej wartości artystycznej,
 - b) na koncerty, niepołączone z innemi atrakcjami,
 - c) do muzeów i na wystawy, o ile nie ma zastosowania p. 2 § 3-go,
 - d) na odczyty, nieobjęte p. 1 § 3-go,
 - e) na ślizgawki, na których przygrywa muzyka,
 - f) na przystanie wioślarskie, utrzymywane przez przedsiębiorstwa prywatne dla celów rozrywkowych,
 - g) na zabawy ogrodowe, niepołączone z atrakcjami o charakterze kabaretowym, a także na zawody i popisy sportowe, urządzone przez stowarzyszenia sportowe i gimnastyczne, o ile zawody lub popisy nie są połączone z innemi atrakcjami,

- h) na przedstawienia teatralne amatorskie oraz na zabawy towarzyskie bez tańców, urządzone przez stowarzyszenia, związki i organizacje dla swych członków i zaproszonych gości.
- 2. 15% od opłaty za wejście:
 - a) na farsę i operetkę;
- 3. 30% od opłaty za wejście:
 - a) na wyścigi konne;
- 4. 50% od opłaty za wejście:
 - a) do cyrku,
 - b) do t. zw. „Luna-Parków” oraz do wszelkiego rodzaju imprez, znajdujących się na terenie tych przedsiębiorstw jak nprz.: kolejki napowietrzne, karuzele, elektrodromy, hipodromy, teatrzyki, cyrki, zwierzyńce, strzelnice i t. p., o ile za korzystanie z tych imprez, niezależnie od opłaty za wejście na teren przedsiębiorstwa, pobierana jest oddzielna opłata;
 - c) na szopki artystyczne,
 - d) na zabawy taneczne,
 - e) na przedstawienia sylwestrowe t. zw. wesołki sylwestrowe,
 - f) na przedstawienia sceniczne, nieobjęte innymi punktami niniejszego paragrafu,
 - g) na wyścigi samochodowe;
- 5. 75% od opłaty za wejście:
 - a) na przedstawienia teatrów-variantów i kabaretów, o ile przedstawienia te odbywają się w lokalu lub na terenie z wyszynkiem alkoholu,
 - b) na maskarady i bale,
 - c) na widowiska, połączone z grą lub zakładami,
 - d) na przedstawienia kinoteatrów-variantów, na których oprócz wyświetlanych filmów urządzone są atrakcje kabaretowe.

§ 5.

Od przedstawień kinematograficznych podatek wynosi:

- 1. a) 10% — od opłaty za wejście na przedstawienia, na których wyświetlane są podług stampilowej oceny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych filmy naukowe, krajoznawcze i historyczne,
- b) 15% — od opłaty za wejście na przedstawienia, na których wyświetlane są podług stampilowej oceny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych filmy o wyższej wartości artystycznej,
- c) 20% — od opłaty za wejście na przedstawienia, na których wyświetlane są podług stampilowej oceny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych filmy artystyczne,
- d) 25% — od opłaty za wejście na przedstawienia, na których wyświetlane są podług stampilowej oceny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych filmy rozrywkowe dobre,
- e) 40% — od opłaty za wejście na przedstawienia, na których wyświetlane są podług stampilowej oceny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych filmy rozrywkowe,
- f) 50% — od opłaty za wejście na przedstawienia, na których wyświetlane są podług stampilowej oceny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych filmy mało wartościowe.

2. a) 5% — od opłaty za wejście na przedstawienia, na których wyświetlane są wymienione w p. 1a niniejszego paragrafu filmy, zaopatrzone dodatkową stampilą „Temat Polski”,
- b) 10% — od opłaty za wejście na przedstawienia, na których wyświetlane są wymienione w punkcie 1 pod lit b, c, d, niniejszego paragrafu filmy, zaopatrzone dodatkową stampilą „Temat polski”,
- c) 15% — od opłaty za wejście na przedstawienia, na których wyświetlane są wymienione w p. 1e niniejszego paragrafu filmy, zaopatrzone dodatkową stampilą „Temat polski”,
- d) 35% — od opłaty za wejście na przedstawienia, na których wyświetlane są wymienione w p. 1f niniejszego paragrafu filmy, zaopatrzone dodatkową stampilą „Temat polski”.

§ 6.

Podatek oblicza się według ceny zasadniczej i liczby wydanych biletów wstępu.

Przy obliczaniu nie bierze się w rachubę biletów wydanych bezpłatnie.

Cena podana na bilecie służy za podstawę wymiaru nawet wtedy, kiedy bilet wydany został faktycznie po cenie niższej; natomiast w razie pobrania kwoty wyższej od ceny podanej na bilecie, podatek oblicza się według tej faktycznie pobranej kwoty niezależnie od kary, jaka może być nałożona w myśl § 22 niniejszego statutu. Jako zasadniczą cenę biletu należy rozumieć opłatę, pobraną na rzecz przedsiębiorcy z wyłączeniem podatku.

§ 7.

W wypadkach wyświetlania zaopatrzonych dodatkową stampilą „Temat polski” filmów, jako dodatków do programu zasadniczego i o ile filmy te posiadają jedną z ocen Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, wymienionych w § 5 niniejszego statutu, z wyjątkiem oceny „Małowartościowy”, ogólna suma obliczonego podatku w zależności od długości metrażu obniża się w sposób następujący:

- a) dodatki długości od 150 m. do 199 m. obniżają ogólną sumę obliczonego podatku o 5%,
- b) dodatki długości od 200 m. do 299 m. — o 8%,
- c) dodatki ponad 299 m. — o 10%.

§ 8.

Od gry w totalizatora pobierany będzie na rzecz miasta podatek w wysokości 1% od stawek.

Od wszelkich innych gier, o których mowa w p. 2 art. 18 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94/23, poz. 747) podatek wynosi 10% od stawek.

§ 9.

Restauracje, cukiernie, kawiarnie i t. p. zakłady, w których odbywają się widowiska sceniczne lub świetlne, albo też produkcje muzyczne, podlegają opłacie podatku ryczałtowego w wysokości do zł. 25.— dziennie, jeżeli zaś są czynne po godzinie 1-ej w nocy w wysokości do zł. 50.— dziennie.

§ 10.

Restauracje, cukiernie i kawiarnie i t. p. zakłady z gabinetami lub bez, posiadające bilardy, instrumenty muzyczne lub inne urządzenia do gry oraz stowarzyszenia i kluby w których odbywa się gra w bilard, karty i t. p., podlegają opłacie podatku ryczałtowego w kwocie do zł. 25.— dziennie.

§ 11.

Wysokość podatku ryczałtowego w granicach, określonych w §§ 9 i 10 wymierza Magistrat na zasadzie danych, ustalonych przez komisję po wysłuchaniu przedsiębiorcy wzgl. urządzającego zabawę lub widowisko. Komisję powołuje Magistrat z udziałem rzeczoznawców.

§ 12.

Jeżeli publiczne zabawy, rozrywki lub widowiska składają się z kilku części, podlegających opodatkowaniu w poszczególnych częściach według różnych stawek, podatek pobiera się od całości według normy, oznaczonej dla części podlegającej najwyższemu opodatkowaniu.

§ 13.

Jeżeli w czasie jednego przedstawienia kinematograficznego wyświetlane są dwa lub więcej filmów różnej wartości (o różnych ocenach stampilowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych) stosowane będą przy wymiarze podatku następujące zasady:

- a) gdy jeden z wyświetlanych filmów oznaczony jest stampilą „Małowartościowy” należność podatkowa pobrana będzie od całego przedstawienia podług stawki, obowiązującej dla tegoż filmu,
- b) gdy wyświetlane są filmy o innych ocenach poza oceną „Małowartościowy”, podatek wymierzony będzie podług stawki, obowiązującej dla filmu o największym metrażu,
- c) gdy w wypadkach, określonych pod punkt. a i b niniejszego paragrafu, jeden lub więcej filmów ma za treść temat polski, ogólną wysokość podatku, obliczoną w sposób podany w tychże punktach a i b, obniża się jeszcze w sposób określony w § 7.

§ 14.

W razie naruszenia przez przedsiębiorcę, wzgl. urządzającego zabawę postanowień statutu niniejszego, tak, że uniemożliwione zostało stwierdzenie ilości sprzedanych biletów, Magistrat może skutecznie wymiar podatku w ten sposób, jak gdyby wszystkie bilety wzgl. miejsca zostały przez przedsiębiorcę sprzedane po cenach zwykłych lub też ustalonych przez Magistrat w poszczególnym wypadku. Po skutecznieniu wymiaru Magistrat doręcza wezwanie płatnicze.

§ 15.

Za należyty pobór i terminowe uiszczenie podatku do kasy miejskiej ponoszą odpowiedzialność osoby, którym udzielono koncesję lub pozwolenie na urządzenie publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.

§ 16.

Osoby, urządzające publiczne zabawy, rozrywki i widowiska, jak również i właściciele lokali, w których zabawy, rozrywki lub widowiska

mają się odbywać, obowiązane są najpóźniej na 48 godzin przed rozpoczęciem tychże zawiadomić o tem Magistrat.

§ 17.

Przy zgłoszeniu przedsiębiorca wzgl. urządzający zabawę winien złożyć w Magistracie bilety przeznaczone do sprzedaży, odpowiadające ściśle pod względem treści i formy ustalonemu przez Magistrat typowi.

Bilety te muszą być zaopatrzone w numery bieżące, nazwę przedsiębiorstwa, termin, miejsce i rodzaj zabawy, jako też cenę lub też bezpłatność biletu.

Magistrat zaopatruje bilety stemplem.

Magistrat może czynić wyjątki od powyższych wymagań, dotyczących treści biletu.

Biletów, niezaopatrzonych stemplem Magistratu, sprzedawać nie wolno.

§ 18.

Całkowita suma podatkowa, przypadająca od biletów, winna być uiszczona zgóry, wzgl. winno być złożone równoznaczne zabezpieczenie; w tym ostatnim wypadku podatek należy zapłacić dnia następnego po ukończeniu zabawy, koncertu lub widowiska.

Sumy podatku, wpłacone ponad normę, będą zwracane lub zaliczane na poczet przyszłych należności. Od biletów stałych (abonamentowych) podatek uiszcza się zgóry w sumie ryczałtowej za cały okres czasu, na który zostały wydane bilety.

Opłatę ryczałtową, przewidzianą w §§ 9 i 10 uiszcza się miesięcznie zgóry.

Magistrat może zezwolić w poszczególnych uzasadnionych wypadkach na wpłacenie do Kasy Miejskiej podatku od biletów wstępu, względnie podatku ryczałtowego, w przeciągu dwóch dni po dniu zabawy.

§ 19.

Każda osoba, urządzająca publiczne zabawy, rozrywki i widowiska, ma prawo do pewnej ilości biletów bezpłatnych wolnych od podatku, których typ pod względem treści i formy ustala Magistrat.

Ilość tych biletów winna być zgóry zadeklarowana i zatwierdzona przez Magistrat, same zaś bilety winny być zaopatrzone w stempel kontroli.

Za bilety bezpłatne nie może być pobierana żadna opłata za wejście.

Należący do personelu przedsiębiorstwa, artyści i funkcjonariusze winni przy wejściu na widowieństwo okazać legitymację, zaopatrzoną w stempel kontroli miejskiej.

§ 20.

Nieuiszczony w terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kosztów egzekucyjnych i kar za zwłokę według postanowień zawartych w ustawie z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721) oraz w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401).

Przedsiębiorca wzgl. urządzający zabawę obowiązany jest przechowywać przez 30-dniowy okres czasu wszelkie dowody, dotyczące ilości sprzedanych biletów i okazać je na każde żądanie Magistratu.

§ 21.

Od orzeczeń Magistratu w przedmiocie wymiaru i poboru podatku wolno w myśl art. 48 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94/23) odwołać się w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu orzeczenia, do Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Magistratu.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia należności podatkowej we właściwym terminie.

§ 22.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości zł. 345,9, o ile wykroczenie nie jest karalne według art. 62—66 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747).

§ 23.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Magistrat.

§ 24.

Statut niniejszy nabiera mocy obowiązującej z dniem 1 września 1929 r. i wchodzi w życie po ogłoszeniu go w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim oraz w Dzienniku Zarządu m. Łodzi. Jednocześnie przestaje obowiązywać statut o podatku od widowisk, koncertów, zabaw i rozrywek z dnia 21 lutego 1925 r.

Łódź, dnia 28 lipca 1930 r.

MAGISTRAT m. ŁODZI.

Prezydent: (—) **Dr. E. Wieliński.**

Przewodniczący Wydziału Podatkowego: (—) **L. Kuk.**

OKÓLNIK Nr. 13a.

Nie bacząc na ustalone godziny przyjmowania wpłat i wypłat w Głównej Kasie Miejskiej — codziennie do godziny 13-ej, a w soboty do godziny 12-ej w południe — pracownicy miejscy domagają się niejednokrotnie w Kasie Miejskiej wypłat zaliczek, pobrań, pożyczek i t. d. po godzinie 2-ej nawet i 3-ej po południu.

Ponieważ podobne postępowanie uniemożliwia zamknięcie ksiąg kasowych i sprawdzenie kasy w godzinach urzędowych, powodując w konsekwencji niepożądaną pracę pozabiurową — polecam pp. Naczelnikom Wydziałów ściśle dostosowanie się do godzin urzędowych Kasy Miejskiej przy kierowaniu delegowanych urzędników po odbiór sum, zaś Kasie Miejskiej niedokonywania wypłat po godzinach urzędowych.

Łódź, dnia 8 lipca 1930 roku.

Prezydent (—) **B. Ziemięcki.**

OKÓLNIK Nr. 14.

Przedmiot: **Sprawa dokonywania potrąceń z pobrań pracowników miejskich na mocy wyroków sądowych, wpłacenia potrąconych kwot komorników i t. p.**

W celu ujednostajnienia procedury, jaką stosować należy przy potrącaniu pracowników miejskich z pobrań kwot pieniężnych na mocy wyroków sądowych i przy wpłacaniu potrąconych kwot komornikom zarządza się co następuje:

- 1) z chwilą otrzymania od komornika wezwania o wykonanie wyroku sądowego, mocą którego zasądzono od pracownika miejskiego jakąś należność na rzecz

osoby czy instytucji, wskazanej w wezwaniu, i egzekucję skierowano do poborów, otrzymywanych przez pracownika z Kasy Miejskiej, właściwy Wydział winien w ciągu 3 dni — zgodnie z art. 635 U. P. C. — zawiadomić komornika o wysokości poborów danego pracownika, terminie wypłaty poborów oraz wskazać, w jakiej wysokości i w jakich terminach dokonywane będą potrącenia;

- 2) kwoty, potrącone z poborów pracowników miejskich, powinny być niezwłocznie wpłacane komornikowi za pokwitowaniem; niedopuszczalnym jest przechowywanie potrąconych kwot przez osoby, dokonywujące potrąceń, w okresie dłuższym ponad 10 dni od daty dokonania potrącenia;
- 3) przy ustalaniu wysokości potrąceń kierować się należy postanowieniami, zawartymi w art. art. 47—49 ustawy z dnia 17 lutego 1922 roku o państwowej służbie cywilnej (Dz. Ust. Nr. 21, poz. 164), w art. 21 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 roku o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. Ust. Nr. 35, poz. 323), względnie w art. art. 38 i 39 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 roku o umowie o pracę robotników (Dz. Ust. Nr. 35, poz. 324); dla orientacji załącza się wyciąg z ustawy z dnia 17 lutego 1922 roku o państwowej służbie cywilnej, zawierający tekst art. art. 47—49, t. j. tych artykułów, które ustalają wysokość potrąceń;
- 4) w razie niemożności dokonania żądanych przez komornika potrąceń z powodu zwolnienia pracownika, zgonu tegoż lub t. p., należy niezwłocznie zawiadomić o tem komornika ze wskazaniem przyczyn, uniemożliwiających wykonanie wyroku sądowego;
- 5) dla spraw, dotyczących dokonywania potrąceń z poborów pracowników miejskich na mocy wyroków sądowych, należy zaprowadzić oddzielne akta (teczki), ażeby w razie potrzeby można było niezwłocznie wyszukać potrzebne dokumenty.

W podobny sposób postępować należy przy potrącaniu pracownikom z poborów kwot pieniężnych z tytułu zajęcia administracyjnego, a więc niezwłocznie wpłacać właściwej władzy potrącone kwoty, zawiadamiać o przeszkodach, uniemożliwiających dokonanie potrącenia i t. d.

Podając powyższe do wiadomości, wzywamy pp. naczelników i kierowników do skrupulatnego przestrzegania powyższych zarządzeń oraz do odpowiedniego pouczenia pp. urzędników, którym powierzono zostały funkcje wypłaty poborów i dokonywanie potrąceń.

Zaznacza się przytem, że osoby, winne niezastosowania się do niniejszego okólnika, wzgl. niedopilnowania wykonania zawartych w nim postanowień, pociągane będą do odpowiedzialności służbowej, niezależnie od skutków, jakim osoby te mogą ulec w razie skorzystania przez władze sądowe z uprawnień, przewidzianych w art. art. 634 i 640 U. P. C.

Łódź, dnia 18 lipca 1930 roku.

Prezydent (—) B. Ziemięcki.

Dyrektor Zarządu Miejskiego (—) w z. J. Barczewski.

KRONIKA MIEJSKA.

Urząd Wojewódzki wstrzymał wprowadzenie w życie nowego statutu emerytalnego. Urząd Wojewódzki zawiadomił Magistrat, iż wstrzymuje — na mocy art. 63 Dekretu o samorządzie — wprowadzenie w życie przepisów o zaopatrze-

niu emerytalnem pracowników Zarządu m. Łodzi i ich rodzin, uchwalonych przez Radę Miejską na posiedzeniu w dniu 24 czerwca 1930 roku, aż do czasu powzięcia decyzji w tej sprawie przez Wydział Wojewódzki.

Wizytacja miejskich urządzeń sanitarno - weterynaryjnych. Onegdaj przybył do Łodzi dyrektor Departamentu Ministerstwa Rolnictwa — dr. Graff, który przeprowadza wraz z przedstawicielami Urzędu Weterynaryjnego, wizytację miejskich urządzeń sanitarno - weterynaryjnych.

Frekwencja na miejskich placach gier i zabaw. Według danych, posiadanych przez Wydział Zdrowotności Publicznej — z 17 miejskich placów gier i zabaw korzystało ogółem 72,808 dzieci. Przeciętna dzienna frekwencja wynosiła 2,877 dzieci.

Największą frekwencją cieszyły się place przy ul. Brzezińskiej — 9427 dzieci w ciągu miesiąca, w Parku Poniatowskiego — 8,100 dzieci i w Parku Kolejowym — 6775 dzieci.

W walce z durem brzuszny. — W związku z natężeniem epidemii duru brzuszego — Oddział Sanitarny Wydział Zdrowotności Publicznej

przystąpił do kontroli sanitarnej wszystkich zakładów, wytwarzających wody musujące, napoje ochładzające, lody oraz lód. Pobrane próbki wody i lodów zostają poddane badaniu bakteriologicznemu.

Zachorowania na choroby zakaźne. W ciągu tygodnia od dnia 27-go lipca do 2 sierpnia r. b. włącznie — zgłoszono do Wydziału Zdrowotności Publicznej następujące przypadki chorób zakaźnych:

Dur brzuszny 37 przypadków (w tygodniu poprzednim 42 przypadki), czerwotka — przypadków (1), płonica 40 przypadków (45), błonica 14 przypadków (22), róża 4 przypadki (3), gorączka połogowa 3 przypadki (10), odra 10 przypadków (13), krztusiec 1 przypadek (2).

Ogółem zgłoszono w tygodniu ubiegłym 109 przypadków chorób zakaźnych, a w tygodniu poprzednim 138 przypadków.

PRZYMUSOWE LICYTACJE.

Magistrat m. Łodzi — Wydział Podatkowy — niniejszem podaje do wiadomości, że w czasie od 20 do 22 sierpnia 1930 roku odbędą się przymusowe licytacje ruchomości, u niżej wymienionych osób na pokrycie zaległych podatków wzgl. opłat, a mianowicie:

DN. 20 SIEPNIA 1930 ROKU MIĘDZY GODZ. 9 RANO a 4 POPOŁUDNIU.

Państwowy i komunalny podatek od nieruchomości.

1. Bornstein H., Nowomiejska 30, wino	5. Mitler i Górski, Pomorska 83/85, koń,
2. Hamer N., Pomorska 43, meble	meble
3. Krumholz D., Nowaka 20, meble	6. Prutz J., N. Targowa 33, meble, maszyna do szycia.
4. Miller G., Cegielniana 117, meble.	

Opłata za prawo jazdy po mieście.

7. Kozanecki J., 11 Listopada 67, meble, maszyna do szycia	8. Wajncyger S., Goplana 26, meble

2% opłata od umów o przeniesieniu własności nieruchomości.

9. Bornsztajn P., Zgierska 97, meble

Składka na rzecz Gminy Żydowskiej.

10. Lewszajn B., Zawadzka 37, meble	11. Szewelew K., Zawadzka 36, meble

Państwowy i komunalny podatek od lokali za r. 1924-1925.

12. Kerner M., Wschodnia 17, meble

Podatek lokalowy.

13. Aleksandrowicz M., Jakuba 12, meble	31. Kenig D., Wschodnia 26, meble
14. Ankerman G., Pl. Wolności 11, meble	32. Lewkowicz L., St. Rynek 2, szafy
15. Bajn E., Ogrodowa 8, meble	33. Neufeld D., Północna 13, kredens
16. Cwyling J., Północna 1, meble	34. Nisenberg M., Wolborska 28, szafa
17. Dobrzyński D., 11 Listopada 17, maszyna do szycia	35. Piotrkowska J., Pl. Kościelny 4, toaleta
18. Dzięczarski Sz., Wschodnia 16, meble	36. Rozensztajnowa Ch., Kościelna 6, 100 sztuk fartuchów
19. Frenkel S., 11 Listopada 38, kredens	37. Rybak Sz., Pomorska 4, meble
20. Fajersztajn M., 11 Listopada 56, kredens	38. Sylberbergierowa Ch., 11 Listopada 54, szafa
21. Fuks M., Północna 25, szafa	39. Toronczyk N., Kościelna 6, 20 chustek wełnianych
22. Fajersztajn M., Wolborska 10, szafa	40. Trubowicz F., Ogrodowa 79, portepian
23. Fuks P., Wschodnia 14, meble	41. Tempelhof H., Stary Rynek 14, meble
24. Frydman L., Wschodnia 22, meble	42. Wajsman L., Wschodnia 24, 10 kredensów
25. Halpern I., Zgierska 28, meble	43. Wajskohl A., Wschodnia 35, meble
26. Hecht N., Zgierska 57, meble	44. Zarzewski I., Południowa 18, meble
27. Handelsman I., Pl. Wolności 6, meble	
28. Kon E., Północna 4, meble	
29. Kempński W., Podrzeczna 7, meble	
30. Kruch R., Północna 10, meble	

W DN. 21. VIII. 1930 ROKU MIĘDZY GODZ. 9 RANO a 4 POPOŁUDNIU.**Państwowy i komunalny podatek od nieruchomości.**

45. Bersz O. i E., Kopernika 25, meble	53. Powszechnie Tow. Handl. Przem. Greenwood i S-ka, Sienkiewicza 76, meble
46. Biterman F., Sienkiewicza 15, meble	54. Sztajnsznajder J., Cegielniana 47, meble
47. Gutman S., Gdańska 16, meble	55. Strauch L., Zamenhofa 17, meble
48. Glazer M., Zielona 5, maszyna do liczenia, chustki wełniane	56. Tietzen T., Łąkowa 1, meble
49. Hocherman W., Sienkiewicza 53, maszyna do pisania, meble	57. Taub Ch., Cegielniana 57, meble
50. Kac F., Piotrkowska 117, meble	58. Wolkenstein A., Zielony Rynek 1, bilard, otomana
51. Lewin L., Al. I Maja 4, szafa	59. Wincygster C., Kilińskiego 40, meble
52. Lewandowski F., Al. I Maja 42, meble	60. Żurkowski J., Podleśna 18, meble

Opłata za prawo jazdy po mieście.

61. Baum L., Złota 4, meble, maszyna do szycia	65. Glicensztajn J., Składowa 13, meble
62. Cukier S., Żeromskiego 43, meble	66. Kijak A., Kilińskiego 87, meble
63. Gwis F., Zagajnikowa 6, meble	67. Krajowa Fabryka Wstążek, Żeromskiego 98, maszyna do szycia
64. Grynszpan J., Żeromskiego 44, meble	68. Owczarek St., Wysoka 10, 3 konie

2% opłata od umów o przeniesienie własności nieruchomości.

69. Lewkowicz W., Sienkiewicza 13, meble	70. Rajs Sz., Cegielniana 3, meble

Podatek od przedmiotów zbytku.

72. Masicki J., Kilińskiego 96, zegar	75. Szykier A., Zachodnia 57, meble
73. Meisner Z., Kilińskiego 96, szafa	76. Vogel R., Kilińskiego 13, maszyna do pisania
74. Nippe A., Kilińskiego 85, meble, maszyna do pisania	77. Zdiennicki J., Kilińskiego 85, meble

Komunalny podatek od lokali za rok 1930.

78. Breitstein J., Południowa 36, meble, maszyna do szycia	79. Gerszonowicz N., Kilińskiego 30, meble

Składka na rzecz Gminy Żydowskiej.

80. Bojarski J., Kilińskiego 48, meble, kasa ogniotrwała	86. Sierakowski J., Piotrkowska 66, 4 szt. towaru
81. Dancygier H., Piotrkowska 117, meble	87. Sztal D., Kilińskiego 47, szafa
82. Dawny Sz., Gdańska 11, meble	88. Szereszewski Ch., Cegielniana 37, 1 szt. towaru
83. Fruchtgarten L., Piotrkowska 80, biurko	89. Sztternfeld G., Kilińskiego 13, szafa
84. Kwaśner J., Kilińskiego 44, kredens	90. Wincygster C., Kilińskiego 40, meble
85. Mendelson A., Piotrkowska 17, kredens	

Podatek lokalowy.

91. Braude H., Al. I Maja 4, meble	126. Pfeffer J., N.-Cegielniana 22, meble
92. Brajtsztajn Sz., Cegielniana 12, meble	127. Rapeport M. i Z., Al. I Maja 5, meble
93. Bielawski M., Kilińskiego 48, meble, kasa ogniotrwała	128. Rabinowicz H., Cegielniana 2, meble
94. Baum M., Zawadzka 18, meble	129. Rotenberg Ch., Cegielniana 19, meble
95. Cymerman Sz., Cegielniana 7, meble	130. Radziejewski Z., Kilińskiego 86, meble
96. Cymmerring M., N.-Cegielniana 24, meble	131. Rozenchwajg N., Cegielniana 33, meble
97. Cygielberg Sz., Zachodnia 49, meble, kasa ogniotrwała	132. Rozenberg J., N.-Cegielniana 19, meble
98. Czyżyk I., Piotrkowska 9, meble	133. Rozenchwajg E., Kilińskiego 89, meble
99. Caryski M., Zawadzka 12, meble	134. Rogoziński M., Kilińskiego 60, meble
100. Chwat L., Zawadzka 30, meble, patefon	135. Rozenberg B., Piotrkowska 103, towar
101. Dawidowicz B., Al. I Maja 5, meble	137. Rajtenberg A., Piotrkowska 123, meble
102. Derejski St., N.-Cegielniana 20, maszyna stolarska	138. Rozenbaum M., Żeromskiego 44, meble
103. Dobkin A., N.-Cegielniana 24, meble, maszyna do szycia	139. Rapoport J., Żeromskiego 18, zegar
104. Deresz Sz., Kilińskiego 77, meble	140. Szwalbe J., Żeromskiego 12, meble
105. Dudelczyk N., Wólczńska 2, meble	141. Szturm M., Kilińskiego 41, meble
106. Dobkin A., Żeromskiego 39, meble	142. Szapiro M., Kilińskiego 36/38, meble
107. Etingier R., Al. I Maja 35, meble	143. Pomeranc L., Cegielniana 5, meble
108. Edelsztajn R., Kilińskiego 25, meble	144. Schewelew Sch., Kilińskiego 41, meble
109. Engel A., Kilińskiego 86, meble	145. Szpilberg Ch., Zawadzka 22, meble
111. Likiernikowa Fr., Wólczńska 74, meble	146. Szymański P., Gdańska 29, meble
112. Lewicki J., Piotrkowska 99, meble	147. Tenenbaum H., Al. I Maja 19, meble
113. Lieberman H., Piotrkowska 49, meble	148. Urbach Sz., Piotrkowska 33, aparaty telefon., dzwonki elektr., barometry
114. Majerkiewicz R., Kilińskiego 49, meble	149. Ulrichs M., Zielona 3, pianino
115. Myśliborski D., Kilińskiego 86, meble	150. Winter A., Zachodnia 68, meble
116. Mokwski K., N.-Cegielniana 22, meble	151. Wałlach A., Cegielniana 23, meble
117. Morgensztarn A., Piotrkowska 35, meble	152. Wendel J., Kilińskiego 63, meble
118. Mazur H., Nawrot 100, meble	153. Thum Wł. i Zabicki Wł., Kilińskiego 93, meble
119. „Merkury” Lichtensztajn A., Piotrkowska 51, towar	154. Weiland I. i S-owie, N.-Cegielniana 22, meble
120. Nekenbaum A., Kilińskiego 43, meble	155. Wassercygier Ch., Zawadzka 20, meble
121. Najman L., Kilińskiego 25, meble	156. Wassercygier A., Zawadzka 36, meble
122. Nowacki St., Piotrkowska 103, meble	157. Zylberszac I., Kilińskiego 30, meble
123. Orenbuch M., N.-Cegielniana 24, kasa	158. Zajdel G., Kilińskiego 79, meble
124. Tuterman J., Kilińskiego 87, meble	160. Zyskind M., Piotrkowska 19, kredens
125. Potzer Fr., Kilińskiego 121, pianino	161. Zylberman J., Piotrkowska 39, kasa
	163. Fajbusiak A., N.-Cegielniana 17, kredens
	164. Flattau H., Zachodnia 31, lustro
	165. Geliebter Ch., Al. I Maja 8, meble
	166. Goldberg I., Al. I Maja 16, meble

167. Goldberg A., Cegielniana 15, meble	176. Szattan Z., Kilińskiego 44, meble
168. Grünfeld L., Wólczańska 43, pianino
meble	177. Halpern M., N.-Cegielniana 12, pianino,
meble
169. Gothajner Ch., Kilińskiego 29, 12 war-
sztatów tkackich.	178. Kufeld I., Al. I Maja 4, toaleta
170. Goldensztajn M., Kilińskiego 43, meble	179. Kempowski N., Kilińskiego 13, meble
171. Grynszpan Ch., Kilińskiego 86, meble	180. Kon M., Kilińskiego 49, meble
172. Głogowska R., Piotrkowska 55, meble	181. Krauskopf Ch., Kilińskiego 77, meble
173. Gerszonowicz S., Zachodnia 49, meble	182. Liderowa W., Cegielniana 33, meble
174. Gliksman S., Zawadzka 30, meble	183. Lipszyc M., Kilińskiego 30, meble
175. Hendeles D., Kilińskiego 44, meble	184. Lewinow C., Kilińskiego 93, meble
	185. Lubochiński A., N.-Cegielniana 24, me-
ble

W DNIU 22 SIERPNIA 1930 ROKU MIĘDZY GODZ. 9 a 4 POPOŁUDNIU.

2% opłata od umów o przeniesieniu własności nieruchomości.

186. Renert J., N. Zarzevska 7, meble

Podatek od spadków i darowizn.

187. Cell O., Wiznera 20, meble

Podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.

188. Janasik Z., Odyńca 52, szafa

Składka na rzecz Gminy Żydowskiej.

189. Bieliński L., Piotrkowska 174, pianino.	191. Zylberszpic H., Piotrkowska 265, me-
ble
190. Prussak J., Piotrkowska 260, szafa	

Państwowy i komunalny podatek od nieruchomości.

193. Flinger Fr., Kaliska 28, meble	196. Woźniakowski Fr., Rzgowska 78, me-
ble
194. Suwalski J., Kilińskiego 207, meble	197. Liski R., Sienkiewicza 165, meble
195. Krauze K., St., Wólczańska 12, maszy-
na do pisania, kasa ogniotrwała	198. Raschig I., Sienkiewicza 70/72 meble

Podatek lokalowy.

199. Blaufarb W., Kątna 36, meble	213. Przybyszew J., Piotrkowska 190, war-
sztat angielski
200. Bielecki St., Główna 59, kasa	214. Rydlewska E., Główna 59, 30 but. li-
kierów
201. Blieblum Sz., Piotrkowska 126, meble	215. Turik M., Główna 56, pianino
202. Cudek vel Cudkiewicz W., Główna 65,
chustki, swetry	216. Tondowski I., Główna 51, 1 wyży-
maczka
203. Friedman I., Zamenhofa 6, maszyna do
szycia, meble	217. Tenenbaum I., Piotrkowska 132, pia-
nino
204. Giltis J., Główna 41, meble	218. Wojciechowski W., Kilińskiego 172,
maszyna do pisania, 2 biurka
205. Kloth J., Główna 59, kredens	219. Wasilewski E., Piotrkowska 152, 50
mtr. kamgaru
206. Kolaszińska, Główna 24, meble	220. Wołowicz P., Piotrkowska 192, meble
207. Kahlert E., Główna 41, kredens	221. Żurek, Piotrkowska 181, meble
209. Lewensztajn R., Główna 7, meble	
210. Liberman R., Główna 58, lustro	
211. Lamport A., Główna 67a, meble	
212. Librach J., Zamenhofa 25, szafa	

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527), Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 1929 roku o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 607), Rozporządzeniu Wojewody Łódzkiego z dnia 8 kwietnia 1929 roku oraz na opinii Komisji do ustalania cen, wyrażonej na posiedzeniu w dniu 8 sierpnia 1930 roku — niniejszem podaję do wiadomości mieszkańcom m. Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 782 z dnia 8 sierpnia 1930 roku zostały wyznaczone następujące ceny maksymalne (najwyższe):

Na przetwory zbóż chlebowych za 1 kg. w detalu:

Mąka pszenna 55 ⁰ / ₀	zł. 0.64
„ „ 65 ⁰ / ₀	„ 0.60
Chleb żytni pyłkowy 65 ⁰ / ₀	„ 0.33
2-u kg. bochenek chleba żytniego pyłowego 65 ⁰ / ₀	„ 0.65
Chleb razowy	„ 0.27
Bułki	„ 1.—
1 bułka o wadze 5 dkg.	„ 0.05
(1 kg. bułek winien zawierać 20 sztuk)	

W myśl § 10 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych będą ukarani przez władzę administracyjną I instancji według art. 4 i 5 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10.000 złotych, o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych.

Wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Wiceprezydent m. Łodzi

Łódź, dnia 8 sierpnia 1930 roku.

(—) Dr. Wieliński.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi ogłasza przetarg na dostawę całkowitą lub częściową 400 cent. metr. siana I gatunku i 600 cent. metr. koniczyny tegorocznego zbioru loco majątek Rszew w 2,5 kilometrach od Konstantynowa.

Oferty składać należy w Wydziale Gospodarczym, ul. Narutowicza Nr. 65, pokój Nr. 5 do dnia 22 sierpnia 1930 roku godziny 10 rano w kopertach podwójnych, zalakowanych pieczęcią firmową każda z napisem „Oferta do przetargu mającego się odbyć dnia 22 sierpnia 1930 roku, na dostawę siana i koniczyny” z podaniem nazwy firmy wraz z adresem.

Wewnętrzna koperta winna zawierać samą ofertę, zewnętrzna zaś prócz wspomnianej koperty także dowód złożenia wadium do depozytu Głównej Kasy Miejskiej w wysokości 3% wartości oferowanych artykułów.

Wadium składać należy w gotowiznie lub innych wartościach, wymienionych w warunkach ogólnych przetargu.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 22 sierpnia 1930 roku o godzinie 11-ej w pomieszczeniu Wydziału, gdzie można się zapoznać uprzednio ze szczegółami dostawy i otrzymać ustalony wzór oferty.

Łódź, dnia 9 sierpnia 1930 r.

Magistrat m. Łodzi.